

Příloha 7: Posudek oponenta habilitační práce

Masarykova univerzita

Fakulta Ekonomicko-správní

Habilitační obor Veřejná ekonomie

Uchazeč Ing. Lenka Slavíková, Ph.D.

Pracoviště Národohospodářská fakulta VŠE v Praze, Fakulta sociálně ekonomická UJEP v Ústí nad Labem

Habilitační práce Ekonomie životního prostředí na rozcestí

Oponent prof. Ing. Iva Ritschelová, CSc.

Pracoviště Český statistický úřad

Text posudku (rozsah dle zvážení oponenta)

Předložený soubor prací v rámci habilitačního řízení si stanovil za cíl provést komparativní analýzu základních prvků a předpokladů institucionální ekonomické analýzy ve vztahu k problematice životního prostředí, kriticky zhodnotit možnosti a omezení této analýzy a prezentovat příslušný metodologický aparát.

Z hlediska struktury se předložený soubor textů skládá z celkem 5 prací, přičemž zadatelka je v 1 případě autorkou a ve zbývajících 4 případech spoluautorkou textů s následujícími hodnotami autorského podílu: 20 %, 40 %, 60 % a 70 %. V této souvislosti je možno konstatovat, že uchazečka samostatně vytvořila významnou část obsahu předkládaných textů.

Z obsahového hlediska lze v rámci uvedených prací explicitně vyčlenit teoreticko-metodologickou a praktickou část.

V rámci teoretické části jsou prezentovány výstupy poměrně rozsáhlé analýzy literárních pramenů s cílem prezentace a komparace základních prvků existujících alternativních přístupů k ekonomii životního prostředí. O kvalitě a komplexnosti tohoto přehledu svědčí i skutečnost, že daná práce byla publikována v rámci časopisu *Ecological Economics*, který patří mezi renomovaná periodika v předmětné oblasti. Hlavní přínos této části práce lze spatřovat v komplexnosti přehledu, který může sloužit jako vhodný základ pro pokračování metodologicky zaměřených diskuzí, ale zejména pro tvorbu syntetického přístupu k dané problematice. To může být z praktického hlediska považováno za žádoucí směr vývoje.

Metodologická rovina je představena dvěma bloky zaměřujícími se na metodologický aparát kvalitativního výzkumu, který může být vnímán jako alternativa ke konvenčnímu kvantitativnímu ekonomickému výzkumu, s důrazem na metody institucionální analýzy.

Autorka respektuje přínosnost obou přístupů s tím, že kvalitativní výzkum má potenciál rozšířit i vyplnit mezery v případech, kdy kvantitativní metody nelze nebo není vhodné uplatňovat.

Praktická část práce se věnuje výsledkům aplikace prezentovaných kvalitativních metod v rámci institucionální ekonomické analýzy v pojednávané oblasti. Přidanou hodnotou této

částí práce je skutečnost, že předložené texty prezentují realie post socialistických států.

Považuji za nutné konstatovat, že teoretické a praktické části ve spojení s úvodním komentářem se vzájemně doplňují a poskytují ucelený a poměrně vyvážený pohled na prezentovanou problematiku.

Po formální stránce je práce na dobré úrovni, a to jak z hlediska grafického a typografického zpracování, tak i z hlediska logické posloupnosti a srozumitelnosti. Je vhodné rovněž ocenit jazykovou úroveň textů, které jsou předloženy v anglickém jazyce.

Vytknout by bylo možné nekonzistenci způsobů (formátování) citování pramenů v jednotlivých pracích, což možná souvisí s tím, že texty jsou předloženy v původní podobě odpovídající požadavkům příslušných časopisů, ve kterých byly publikovány. Pro lepší orientaci by bylo vhodné dodatečně zavést číslování jednotlivých částí textů. Tyto skutečnosti však neovlivňují zásadním způsobem obsahovou kvalitu práce.

Závěrem mohu konstatovat, že ze souboru prací předloženého v rámci habilitačního řízení je zřejmé, že uchazečka, Ing. Lenka Slavíková, Ph. D., má dobré znalosti v předmětné oblasti, zároveň je schopna aplikovat teoreticko-metodologické poznatky a následně přehledným a srozumitelným způsobem tyto výstupy prezentovat.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)

1. Bylo by možné souhrnně zhodnotit silné a slabé stránky metodologického aparátu institucionální ekonomické analýzy ve vztahu k životnímu prostředí? V jakých směrech by tyto mohly a) zcela nahradit, b) doplnit, c) nemohly nahradit nástroje konvenční kvantitativní analýzy?
2. V rámci úvodního komentáře autorka konstatuje, že ekologická ekonomie, environmentální ekonomie a přístupy rakouské ekonomické školy, školy veřejné volby a institucionální ekonomie jsou „soupeřící paradigmatata“. Zejména vzhledem k tomu, že v oblasti praktické aplikace jsme v řadě případů svědky eklektické syntézy jednotlivých přístupů, lze se domnívat, že se nejedná „soupeření“, ale o rozdílné přístupy k řešení obdobného problému založené na rozdílných předpokladech. Není závěr o „soupeřících paradigmatech“ výsledkem srovnání nesrovnatelného?

Závěr

Habilitační práce Lenky Slavíkové „Ekonomie životního prostředí na rozcestí“ *splňuje* požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Veřejná ekonomie.

Praha, dne 3.12.2014

Iva Ritschelová